

GYOMA-ENDRÓD VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre 200 K
Fél évre 100 K
Negyed évre 50 K
Amerikába 1 évre 1 dollár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvari Mihály könyv- és
papírkereskedésében
Gyoma, Endrőd-ut.
Telefon: 16.

Keresztény politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap.

Nemzet ereje. Valuta kérdés.

Írta: Mihályi Károly állami tanító Dévaványán

I.

Semmi sem foglalkoztatja ma életünkben a társadalmat, annak vezető köreit, az ipart, kereskedelmet, pénzügyi szakembereket, a szegényt épügy mint a nagytőkést, mint a valuta kérdés.

Pénzünk vásárló ereje mindjobban csökken, a drágaság — különösen az utóbbi pár hét alatt — rohamosan emelkedik s így a megélhetés a szegényre, a tix fizetésű emberre már lehetetlenné válik. (5—6 gyermekkel bíró családapák a nyomor elől az öngyilkosságban keresnek menedéket.)

Igy nem csekély horderejű ezen kérdés, hogy mik befolyásolják a valutát? s melyek azon nemzeti, társadalmi, taji kiválóságok stb., melyek a magyar pénz értékét, nemcsak átmenetileg, hanem annak biztos alapot nyújtva, emelhetik. S mily viszonyban van a valuta a nemzet erejével?

A nemzet ereje elsősorban, annak azon munkaképességéből (munkakészségétől) függ, mellyel mentől nagyobb, több produktív munkát tud felhalmozni, a társadalom, a nemzet javára.

Csak annak a nemzetnek van jövője, ahol minden ember azon tudatos, produktív munkának áll szolgáltatásban, mellyel nemcsak önmagának, de egyuttal hazájának is akar és tud szolgálni.

„A munka — mint közgazdasági fogalom — azon tudatos emberi tevékenység, melynek célja az állami és az emberiség részére hasznosat, értékeset teremteni.” A felhalmozott produktív munkaegységek milliárdja tehát azok, melyek valutánkat időközönként is emelhetik, de valutánk állandó, biztos emelésére azonban csak a normális produktív munka képtel, csak ez a munka járhat az egyesekre, családokra, társadalmakra és nemzetre oly gyümölcsözőleg, hogy abból áldás fakadjon s a nemzetet egy tisztább és nemesebb erkölcsi életre vezesse; s azt belsőleg boldoggá, kifelé pedig

oly erőssé tegye, hogy a valuta állandó és biztos magaslaton álljon.

E szerint megkülönböztetünk normális és abnormalis munkát.

Normális munka, mely az egyén teljesítő képességével egyenes arányban van, mely rendszeres; s megvan a mindazon higiénikus s más szükséges feltételek, melyek az egész munka kedvét fenntartják, s a normális munka teljesítő képességével ellátják. Ennek ellenkezője mind abnormalis munka. Itt tudnunk kell, tehát tisztában kell lennünk, „a gyermek munka”, „női munka”, férfi munka” fogalmával.

A felhozottak alapján tehát igen fontos, hogy milyen munkát végezzünk és szabadon végeztetünk! Most a munka megbecsülése által törekedhetünk csak jelen körülményeink között hazánk életképességének fenntartásához, esetleg oly megerősítéséhez, hogy „Csonka-Magyarország ország legyen!” addig is, míg az elrabolt területeket „saját erónkből” vissza tudjuk venni, s így mostani rossz valutánkat teljesen rendbe hozni.

(Folytatás következik.)

Endrőd község forgalmi adó kezeléséről.

Előző számunkban megírtuk, hogy a községi képviselőtestület a forgalmi adó kezelését nem juttatta a község kezébe azzal az indokolással, hogy annak kezelése egy külön tisztviselőt kellene alkalmazni, akinek az elváltatása felemésztené az adózás jövedelmét.

Az endrőd-i képviselőtestület eme egyoldalú elbírálásához említjük, hogy Gyomának a forgalmi adóból cca 5—600.000 korona jövedelme van, mely összeget a tisztviselő elállítás nem emészt fel, mert a tisztviselőket a legkevésbé sem dotálják ily jól. Számításba vehetjük még azt, hogy Endrődnek piacánál fogva jóval több jövedelme lenne az adó kezeléséből, mint Gyomának van. Szerintünk tehát a forgalmi adó kezelése a községnek csak hasznót jelentene.

Itt azonban megemlíthetjük még lapunk egyik barátjának véleményét is, mely szerint: „a képviselőtestület

elutasítása a forgalmiadóra vonatkozólag helyén való volt, mert ha az állam kezelésében marad a forgalmiadó, Endrődön a termelő, illetőleg az eladó csak úgy fizet forgalmi adót, ha az árut eladja, míg ha a község kezeli, akkor már az esetben is meg kell fizetni, ha csak árúja, s így a termelő fizetné meg a községnek a hasznót”. Ehhez most már még annyit fűzünk, hogy ha a termelő nem akar a községnek hasznót adni, akkor ki adjon? Talán a tisztviselő.

Makay Zádor ref. tanító, tanfelügyelő ünnepele.

Makay Zádor hosszú ideje volt a dévaványai ref. egyháznak rektora. Ritka képességű és tehetséges tanító volt; a tanítás egész művészet volt nála, amelyet lángoló szeretettel folytatott. Erős vallásos érzés hatotta át egész tanítói munkáját. Az ő léte s működése példaképpen állhat a mai fiatalabb tanítóság előtt. Példa lehet abban, hogy erős kötelesség tudás és munkaszeretet mellett a tanításban mily fényes eredményt lehet elérni. Makay Zádor rektor mindig olyan tudással bocsátotta ki az iskolából tanítványait, hogy azok az életben kiválóak lettek; bárhol megállottak a helyüket s most is a növekedései több tudással vannak felruházva, mint hasonló koru, de más tanító keze alól kikérült emberek. A tanításban s nevelésben való kiválóságát nemcsak a volt tanítványai ismerik el, de a kormány is kitüntette a kiváló tehetséges tanítót azzal, hogy szegedi tanfelügyelőnek nevezte ki.

Mint nyugdíjas tanfelügyelő megállapította községünket, ez az alkalom felhasználtuk volt tanítványai és régi, hűséges barátai arra, hogy tisztelőre egy bankettet rendezzenek, hogy ezzel mutassák ki volt tanítójuk iránt haláljukat és szeretetüket. A banketten számos felkőszöntő mondtak és pedig: dr. Bakó Péter, Frenyó Pál, Vad Lajos, Czudor József. Végül az ünnepelt mondott magas szárnyalású megható imát szerencsétlen hazánkért, Csonka-Magyarorszáért.

Áthelyezik a gyomai polgári iskolát.

•••

A Wodianer-féle árvaházat 15 évre az iskola részére átengedik.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 26-án, szerdán délután 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a bizottsági tagok nagy érdeklődése mellett.

Brandt Vilmos főispán a közgyűlés érdeklődése közepett foglalta el az elnöki széket.

Az első pont a kormány kinevezéséről szóló leirat volt. Az állandó választmány javasolta, hogy a közgyűlés vegye tudomásul a kinevezést. Békésvármegye bizalmáról s rendületlen támogatásáról biztosítsa Bethlen István kormányát.

A főispán szavazást rendel el. A kormányt és a főispánt élettelemelnek az egész közgyűlés, hogy az állandó választmány javaslata mellett szavazzon. Az ellenzék pártján csak Makay Márton dr. és dr. Miltsovicsky János van.

Hasonló bizalommal és örömmel veszik tudomásul Rakovszky Iván, nagyatádi Szabo István és Vass József kinevezését.

A tárgysorozat Gyomát érdeklő legfontosabb pontja a Wodianer árvaházak Gyoma községnek 15 évre való átengedése volt.

Alispán jelentette, hogy a gyomai báró Wodianer árvaházból az árva gyermekek nevelésével és tanításával foglalkozó nővérek eltávolztak, kapcsolatosan ezzel Gyoma község kérelme az árvaházban a polgári iskola elhelyezhetése és a Szociális Misszió Társulat kérelme az árvaháznak 15 évre leendő átengedése iránt.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát vita nélkül elfogadta, mely szerint a Wodianer-féle árvaház épületét Gyoma község részére 15 évre átengedik azzal a kikötéssel, hogy a lebontandó melléklépőket értékét gyümölcsöztetés végett tartozik letétbe helyezni.

A szociális misszió kérelmét a közgyűlés elutasította.

Elfogadta még az alábbi, Gyomaendrőd községnek érdeklő dolgokat.

Békes, Csorvás, Füzesyarmat, Gyoma, Kétegyháza, Mezőberény, Vésztó községek és Gyula város képviselőtestületének határozata a vasut korzetéhez tartozó utaknak a közügyi közdülduoutak sorába való felvételéről; alispán előterjesztése ezen utaknak törv. hatósági kezelésbe leendő átvétele iránt.

Endrőd község határozata, mely szerint az 1921. évben befolyt 1570 koronát, valamint az 1922. évben befolyandó anyakönyvi díjak jövedelmét az anyakönyvvezetőnek engedi át.

A Héjjas család.

Héjjas Iván révén a kecskeméti Héjjas család már jótétele áll az érdeklődés központjában. E helyütt nem akarunk politikai, csupán néhány bizonyára érdekes adatot közölni erről a messze híres magyar familiáról. A családapa Héjjas Mihály, 66 éves földbírókos, tipikus kerekfeju, vastag öszbesszavardó bajszu, kissé kopaszodó karának alföldi. Felesége Battaly Teréz, ösmezes családból való, nyitlékű melegzivű urasszony. A házaspárnak tizenegy gyermeke született, ezek közül tíz van életben. Egy: Mihály a háboruban az olasz fronton elesett. Mihály volt a második fiu. Aurél 33 éves cvikkeres, piroszsgás arcu, jötestü, soványarcu, korán öszüő bizonyos szemöldöki kemény férfitípus, felesége Eördögh Anyag, egy kecskeméti gazdálkodó leánya, egy kis fiuk van. Harmadik: Szeréna, dr. Hajnóczky Iván kecskeméti kereskedelmi iskolai igazgató felesége. Egy kis leány gyermekük van. A negyedik: Iván, harmincegy éves, felső kereskedelmi végzet Késmárkon, de nemélti csak közepesen buszél, holott édesapja egyenesen azért küldte a Szepességre, hogy ott német szóra fogják. Nöten, de baráti ügy tudjak, hogy jegyben jár egy kecskeméti urfiánnyal. Már kora ifjúságában felúnt vakmerő bátorságával és a veszedelmeket kihívó természetével. A háborút megelőzően a Kecskeméti Népbanknál hivataloskodott, de nyughatalan vére Albániába hajtotta Wied herceg, az akkori fejedelem mellé, ahol csendőri szolgálattal teljesített. Bizalmasa volt Prenk Bíró Dudának, a híres albán vezérnek. Pár hónapot töltött csak Durrazóban, mert kitört a világháború és sietett Szolnokra a 68-as közös gyalogezredhez, amelynek tartalékos hadnagya volt. Csakhamar repülőtestet lett és többször kitüntette magát merész vállalkozásaival. További szerepele közismert. Jelenleg Budapesten lakik dr. Eötvös Bálint ügyvédnél albelőli minőségben. Héjjas Mihály ötödik gyermeke: Erzsébet, férjhez Gál Józsefnek. Férje banktisztviselő kecskeméti. Harmadik gyermekük van, akik közül a legidősebb, József, most tette le a gimnáziumi érettségét. Ez volt a családban az első érettségi, amit fényesen meg is ünnepelt a kiterjedt Héjjas-család. Az öreg ur sátor alatt havtan terhes lakomát rendezett. Sorban a hatodik Héjjas sarj: Tibor, 23 éves gazdálkodó. Katona volt épen úgy, mint két testvérbátyja. Felesége Muraközy Mariska, kecskeméti földbírókos leánya. Egy kis fiuk van: Tibor. A hetedik gyermek: Boriska, férjhez Kiss Gyuláné. A kecskeméti Aranyföldi Iroda igazgatója az ura. Azonkívül gazdálkodik is. A nyolcadik gyermek: Mariska, férjhez Zárics Emil uszaszszados, jelenleg Szegeden van, de ősszel beiratkozik a budapesti Műegyetemre, hogy kiegészítse technikai ismeretét. Héjjas Mariska és Héjjas Boriska magyar női szépségek. A három legfiatalabb Héjjas: Andras 22 éves, Jenő 18 éves és János 14 éves. Andras az ellenforradalom czszere Budapesten és Bécsben fontos kémszolgálatot teljesített. Jelenleg apja bíróként gazdálkodik. Jenő tavaly végzte a felső kereskedelmi, most a kecskeméti városházán kezdő tisztviselő. Héjjas János természetesen még iskolába jár.

Az öreg Héjjas Mihálynak tekintélyes vagyona van. Birtokosa tíz szőlőnek, amelyeket hosszú fáradságos munkával maga szerzett. Igazgatója a Kecskeméti Pincszövetkezetnek. Érdekes a Héjjas család házának építési stílusa. A Damjanich-utcai háznak kifelé egyetlen ablaka sinesen. „Öreg ház” a neve, melynek ablakszemel az udvarháza néznek. Vendéglátásról, bő lakomáiról az egész környéken híres e magyar ház, ahol sűrűn fordulnak meg országos nevi emberek.

Ki a denúncians?

•••

Válasz egy felhívásra.

Több oldalról azt a kérdést intézték hozzánk, hogy hozzuk nyilvanságra annak a „denúnciansnak” a nevét, ki vállalkozott arra, hogy tanuskodni fog Szegeden a saját községe sportja: a „Gyomai Sport Club” ellen.

Nem térünk ki a felhívás elől, hanem nyilvánosságra hozzuk ezen szegyetlen ügy összes adatait, hogy lásson es ítéljen meg a közönség. Lássá a közönség azt, hogy kinek köszönheti a GySC azt, hogy a bajnoki pontoktól megfosztották és így az I. osztály bajnokságtól elesett. Hiába volt a nagy lelkesedés, anyagi adózat, — a bajnoki mérkőzések több mint 40.000 koronába került a GySC-nek, — egy megmondatlan és éretlen gyerekes bosszu miatt kizárták a Délkerület I. osztály bajnoki mérkőzéseiből.

Még március hónap végén történt, hogy a GySC csapatát bajnoki mérkőzésre Szentesre rendeltek ki. Az I. csapat jöresze betegkedett úgy hogy a vezetőség kénytelen volt gyengébb ifjúsági — igazolati — játékosokat magával vinni. Ez a gyenge, de lelkesedéssel és győzni akarással játszó csapat diadalmaszkodott a legelősebb ellenfeleit és a saját pályáján 2:1 gólarányú győzött.

Mérkőzés után ahogy a csapat fagjai hazakereszték több hang hallatszott a GyKTE tagok részéről, hogy Szentesnek bejelentik az igazolati játékosok nevéit. Sőt felesleis szerkesztőneknek, ki akkor a GySC-nél titkári tisztséget töltött be, kijelentette egy GyKTE tag, névszerint Bérés János, hogy csakis azon féltelt mellett hajlandó a denúnciansról vallani, ha a Gyomai S. C. hajlandó a GyKTE-vel egy mérkőzésre kiállni, mely mérkőzés összes bevétele a GyKTE-1 illetne nem tudott mit tenni — hisz a nagyvezében megszerzett bajnoki pontokat nem köcszázhatta — elfogadta ezt a zsarolásnak beillő egyezményt.

Legnagyobb meglepetésünkre az árukdok mégis megtörtént és Bérés János volt az, aki vállalkozott erre a szerepre. A szegedi tárgyalás előtt a GySC Deutch Sándor játékosát küldte fel, hogy mentse meg bajnoki pontjainkat és tudja meg, hogy ki volt az, aki jödsze szerepre vállalkozott. A Délkerületnél sikerült bepillantást nyernünk az az altábla és legnagyob meglepetésünkre Csábi Dániel nevet olvastuk, aki vállalkozott arra, hogy tanuskodni fog a saját községe sportja ellen.

Jól jelezze meg ezt a nevet Gyoma község közönsége es ne felejtse soha, hogy Bérés János és Csábi Dánielnek köszönhetik azt, hogy hiába volt I. évi heroikus küzdelem, hiába játszottak lelkesedéssel, elszántággal, — és hiába volt a közönségünk sportot pártoló anyagi támogatása, az eredménytől az I. osztály bajnoki küzdelmeiktől elesett es eleve elzárta a lehetőségtől is annak, hogy a régi rivalisával: CsAK-kal, „Eöör”-vel egy osztályba kerüljön.

Kész butorokat Vataay Gábor asztalos, Gyomán állandóan raktáron tart

Elvállal és készít megrendelésre épület- és butor asztalos munkákat elsőrendű kiviteloen lpartelepe motorerőre berendezve.

Végül is Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköreinek Elnökségéhez intézem az alábbi soraimat.

A GYIKTE tagjai az önképzőkör tagjából állanak. Kérjük az Elnökséget, hogy hasson oda, hogy a gyülekölés, a vizslyakodás, a két egyesület között megszűnjön. Ne engedjék meg, hogy a harcot a társadalmi gyülekölés terére vigyék és ne felelkezzen meg arról, hogy egy községnek a szülölet és ne vigyék soha sem a gyülekölés odaig, hogy áruklodó judás szereprek vállalkozzanak. A vezetőségnek kötelessége, hogy azokat, akik továbbra is széthúzzák és gyülekölést szitnak és megakadályozzák a békés, eredményes munkálkodást — az egyesületből irgalmatlanul kizárni, mert békés munkálkodás csak akkor érhető el, ha ezeket a izgaga denunciatokat kikéssék az egyesületükből.

Nádudvary Mihály.

HIREK

A drágaságról

vezércikkézik valamennyi újság, a drágaságról folyik a parlamenti vita, arról beszél a miniszter, a képviselő, a városi tanács, a községi előljáróság és arról beszél a kofa, de a drágaságról beszél a gazda is, mert minden, de különösen a buza ára a drágaság miatt emelkedik. Még a strandon is mindenki a drágaságról beszél, mert ez a nagy forrásig is drágaság miatt van, s az ezúgy ugyancsak a drágaság miatt nem eszik.

Egy képviselő a drágaság miatt ígert a választóknak 10.000 koronás buza árt Baranyában s a képviselő a drágaság miatt fognak lemondani a drága mandatumról, a völegények is e miatt mondanak le a drágaságról, mert annak drágaságát nem tudják kielégíteni. A goya is a drágaság miatt sztrájkol, mert a kis drágaságot a nagy drágaság miatt nem tudja elhozni.

De bizonyára nem is tudnók, hogy drágaság van, ha nem beszélne mindenki róla, hanem tenne is ellene, akkor valószínűleg belefulladnók az olcsósági hullamba s azért inkább nem tesznék semmit. En azonban erről már nem trók, mert a papiros is drága.

Tilos.

Kinevezés. A gyomai járásbírósg vezetésével a m. kir. igazságszolgálat dr. Artimovich Gábor szeghalmi járásbíró bizta meg. Oszinte örömmel üdvözöljük ezt a kinevezést, mert Artimovich Gábor vezető járásbíró egy gyomai, mint az endrödi község előtt nagy népszerűségnek örvend és működése elől a legmagasabb bizalommal tekintünk. Ezen kinevezés által Gyoma község községének egy kerület teljesítette az igazságszolgálatot.

A bátorság példája. Az endrödi ártzi kut közlemben szedni esse egy gazdáltnak lovakat Gelai Vince úrúzórt meg akarta fekezni és a lovak eble alá. A bitor akadémia azonban a lovak a mellette a kocsi mellett taposnak, derékán pedig a kocsi mellett keresztül. Gelai azonban csak a fején szenvedett nagyobb sérülést. Alapota nem vesztélyes.

101-es hójárások. Ökveletül voyzen részt minden volt 101-es az augusztus 2-án tartandó ünnepeken Békéscsabán.

Tűz Körösladányban. Folyó hó 25-én délben a gróf Merán uradalomban „Lásjas” majorjában egy a majoron áthaladó céstőlépgy sztrájkrol a sertesől nádejtete tűzet fogott. Az uradalmi csevelésg idejékorán észrevette és oltotta. Nagyobb kár nem volt.

Anyaknyél hírek Körösladányban. Július 12—26-ig szünetelt 5 fia, 5 leány. Házasságok közt Földi Andras és Szabó Margit. Maghali. Dina Imre 7 napos, Almási Róza 3 hónapos, Toth Istváne 33 éves, (Onakasztás), Mező Zsigmond 3 hónapos, Botas Irén 4 hónapos, Nánási Sándor 5 hónapos korában.

Szerencsétlenség. A gyomai Tiszamalomban folyó hó 26-án, szardán déután súlyos szerencsétlenség történt. Gal János molnárség szjigantázás közben megcsuszolt s jobb kezét a szj elkapta és alsó karját eltörte. Sérülést dr. Nagy Ernő köztözte be és még az napi deluani gyorsal beszélittottak a békéscsabai kórházba. Alapota nem vesztélyes.

Eljutott öregember. Braun Ádám 65 éves napzamos, mezőberényi lakos f. hó 23-án öngyilkossági szándékolal felakasztotta magát. Teutenek oia 5 évi beteges munkaképtelen állapota.

Pályázat dohányárudára. A gyulai m. kir. penzügygazdóság Körösladány községben felállítandó dohány kisárudára pályázatot hirdet. A szabályszerűen felszerelt kérvények a gyulai m. kir. penzügygazdó főnökönél 1822. augusztus hó 12-én deli 12 óráig személyesen vagy posta útján nyújtandók be.

Kaszálva vágta le testvérbátyja nyakát. Kaposvárról jelentik István János, fonóí földműves testvérel aratot a mezőn. Aratás közben a két testvér között eles szóvalfás tamadi, mire a fiatalabbik testvér kaszálva bátyjára támadt s elvágta annak a nyakát. István Janost, akinek életbenmaradásához kevés a remény, beszélittottak a kaposvári kórházba. A gyilkos teavért letartóztatták.

Figyelem. Mielott értéktárgyat eladna, becsületes meg Fischer Miksa óras- és ékszerszék főközségében Endrődön, Gyuricza Mátyas cipész házában, a nagy arzei kuttal szemben. Hol biztosítva lesz, hogy a marárok, a mai igaz értéken lesz megbecsületes. Ugyanott nagy választékban kapható karakiggyűri, arany nyaklánc és mindinféle órái és ékszerai. Ugyanott eladhatja a legmágasabb nyáriában bármilyen ékszeritárgyat. Órajavitásokat evállal 3 évi írásbeli jótállás mellett. Tekintse meg ez írtélet, mielőtt szükségletét máshol beszerzné.

Felvetel a Hódmezővásárhelyen működő jogakadémia. A Hódmezővásárhelyre telepitett máranarosszegei reiorntusai jogakadémia az 1922—23. tanévben elsözben beiratkozni szándékolók folyamodásukat aug. 20-ig kötelesek az akadémia igazgatószögához, illetve dékánjához bunnjutani. Mellékeléndük az eredeti születési, eredeti értségi bizonyítvány, helyhatósági bizonyítvány a szülöki vagyoni és társadalmi helyzetéről és lakásról (esetleges előző lakásuk megjelölésével), továbbá haossig, nemzetiségi és érkölséi bizonyítvány s a közpötségi igazgatószögának ajánlása. A kik katonák voltak, a szolgálatuk időtartamát és öntörésgét is okmányokkal kell igazolni. A kik régebben tettes cettiségi, igazolnók kell, mivel töltöttek el azóta ítéletre. Más feliskolák (egyetemnek) volt halgatói indexei-en felül tavaszi bizonyítványt és értségi bizonyítványt is kötelesek csatolni. Egyéb kérelmekről felvilágosítást leveleiben is ad az igazgatószög.

Táncvizsga. A gyomai Úr Kaszáló nagylevelelen T. Mészáros Aranka táncmesterné és Ambrus Mariska táncmesternő által rendezett táncanfolyáman részt vettek, augusztus hó 5 én, azaz szombat este tartják műsoros zárkú táncvizsgájukat, melyre

a meghívók a napokban fognak székkel kitöltetni. A zenét Farkasinszky Imre zenekara szolgáltatja. Belépődji személyenkint 40 K. Kezdete este fél 9 órakor.

Székegy hángverseny Endrődön. Sillágyi Béla székegy főhángversy az ismert költő és zeneszerző és még 6 kitűnő ének- és zeneművész Endrődön a „Korona” vendéglöbén augusztus 1-én magyar daltérjesztő hángversenyt tartanak. Reméljük, hogy e hazafias célt szolgáló estéről senki sem fog elmaradni.

Nemzeti színeszt Endrődön. A Nemes Gyula és Barna József igazgatók 16 nagy kitűnő társulata ma, szombaton este kezdi meg működését Endrődön a „Korona” vendéglöbén. Bemutatónak az „Ezüst sirlály” 3 felvonásos operete kerül előadásra. Vasárnap a „János vitéz”, hétfői napon pedig az „Östösök” kerül színezre. A társulatól egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy minden tekintetben felülmúlják az Endrődön eddig működött társulatokat és reméljük, hogy sok kellemes estben lesz része Endröd színházlatogató közbönségének.

KÖZGAZDASÁG

Valuta piac.

Zürichben 100 magyar koronáért adnak 0-30. — svájci frankot.

Berlinben 100 magyar koronáért adnak 33-50 márkát.

Bécsben 100 magyar koronáért adnak 2400 — osztrák koronst.

Budapesti valuta piac.

1 Dollárért fizettek	1775 — K
100 Markáért	304 — K
100 Leier	1100 — K
100 Sokolért	4200 — K
100 Dinárért	2100. — K
1 Angol fontért	6800 — K
100 Francia frankért	14000 — K
100 Svájci frankért	21350 — K
100 Liraért	7650 — K
100 Osztr. kor.-ért	450 K
100 Lengyel márk.	24 — K
1 ezüst koronáért	132. — K
1 ezüst forintosért	350 — K
1 ezüst ötkor.-ért	700 — K
1 ezüst 20 kor.-ért	6600 — K

Terményárak.

Tiszavidéki buza	5900 — K
Dunántúli buza	5900 — K
Rozs	4600 — K
Takarmány árpa	5150 — K
Sör árpa	5150 — K
Zab	5800 — K
Tengeri	5600 — K
Korpa	3500 — K

100 kilogrammonként Budapestben.

Ezen árak a helyi piacokon 60—80 K.-val olcsóbbak.

Sértésárak.

Fiatal könnyű	176—185 — K
Néhez	265—280 — K
Közép	220—280 — K
Süldő	100—130. — K

Allatvásár.

Ökör legjobb	90—125 — K
Ökör közép	58—86 — K
Ökör silány	43—55 — K
Téhen jobb	80—94 — K
Téhen silány	52—71 — K
Kicsontozni való marha	40—44 — K
Növendék marha	52—65 — K

Mindenféle terményt: búzát, zabot, árpát stb. a legmágasabb napiáron vásárol KERESKES és FRIED Gyomán.

Terményt raktározni is lehet. Pénzt előre is adnak. Zsakokat céspeléshez díjtalanul kölcsönöznek.

SPORT

GySC. — CsAK. 2:2 (0:0).

Múlt vasárnapon a GySC. I. csapata Békéscsaba vendégerepelt, hogy ósaze-mény erejét a hajdani riválisával, a Békéscsabi Athletikai Klubbal.

E mérkőzés mindvégig izgalmas érdek-feszítő felőlyasu volt. A csabai csapatör egy másúatán inézte veszélyes támadásait a gyomai kapu elé, de a jól működő védelem, különösen Fekete-Rosenfeld pár a leg-vezélyesebb helyzetekben is megállta a helyét.

A mérkőzés első felideje változatos mezőnyjátékkal telt el, melyben Gyoma volt a többet támadó fél.

A második felidő 10. percében sikerült a CsAK-nak egy 30 méterről par be-lyezett labdát a gyomai kapu feületésébe miatt a gyomai hálóba helyezni. Gyoma rögtön erős támadásba kezd és a 20. per-cében egy Deutsch és Oláh által szépen ki-dolgozott labdát Fekete eles lövéssel a csabai hálóba juttat.

Eros tempójú játékok diktál mindkét fél és a játék 30. percében egy kapu elői kavarodás miatt a bíró 11-es tét Csaba javára, melyet Bóros védhetetlenül a hálóba küld.

Ezen goal újabb akcióra készíti a fúrge gyomai csatársói és a játék 36. per-cében egy csabai kapus által gyengen fogott labdát Molnar goalra értesítik.

A csabai csapat nagyon gyenge játékot mutatott. Nem láttunk semmi góljátékok, csupán egyéni akciókat, míg a gyomai csap-at tervszerű akciókkal, szép összájátékkal igyekezett az erős csabai vedelem atórná, ami sikerült is.

EITE. — KTE. 1:0.

Az EITE. vasárnap Kondoroson já-szott, ahol ismétetlen kinuttatta, hogy új összeállításban csak fejlődött.

Ma, vasárnap a csabai CsAK. kombi-nál csapataival mérkőzik az EITE. és remé-ljük, hogy e nem mindennapi mérkőzésen több közönséget fogunk látni, mint eddig.

"Törékvés" ifjúsági — GySC. ifjúsági 1:0.

Múlt vasárnap a mezőberényi sportpá-lyán d. u. tét 4 órai kezdettel a Törékvés ifjúsági csapata a Gyomai Sport Club ifj. csapataival tartott előmérkőzést, mely a Törékvés ifjúsági 1:0 arányú győzeimvel végződött.

A GySC. játékosai általában véve nyurga, vékony iják, és az első felidő-ben győnyörűnek évezhető iskolajátékok mutatási, de eredményhez júnai nem tudtak.

A második felidőben háromszoros le-futás után Puskás, ki most is legjobb volt, megszerzi a vezető goalt. A játék hátralévő része győnyörű mezőnyjátékkal telt el, eredményt azonban egyik csapat sem képes elérni.

"Törékvés" I. — Gyomai SC. 2:2 (2:0).

Ugyanekkor 6 órai kezdettel a Törékvés első csapata a Gyomai SC. II. csapataival tartott barátságos mérkőzést s győzte le azt 2:0 arányban.

Kapuválasztás után a Törékvés erős akcióba lépve, ellenfelet néhány percre a kapujához szorítva tartja s csak Gyoma erős védelmének köszönhető, hogy eredményt elérni nem tud. Majd Gyoma elsőni néhány lefutást, am a kapu előtt ismert goal-keptelességek miatt az ő erejét is megkoriki.

A tizenhatodik percben Hoffmann II, gyors lefutásával megszerzi a vezető goalt, míg a 45. percben Csepényi küld egy szépen kidolgozott labdát Gyoma ka-pujához.

A második felidőben a gyomai csatár-sor egész goalhelyzeteket csinál, de ezek közül egyet sem képes kihasználni, így a második felidő teljesen eredmény nélkül végződik.

A játékosok

Általában véve megfelelőek voltak a remé-ljük most már, hogy a mult hibáit jóvá-teszik, egyesületünkön az utóbbi időben esett csorbát igyekezni fognak kiközösörlni. Kornerány 5:0 a Törékvés javára. Bíró: Mucsy (Törékvés) jó volt.

MAC. — Gyomai IKTE. 6:2.

Ugyanekkor a mult vasárnap a MAC. Gyomán, az ottani IKTE. első csapataival tartott bemutató mérkőzést s aratot felettük 6:2 arányú győzelmel.

Ezúv játékdő alatt a MAC. mondhat-nánk szokatlan éleik játékokat produkált s az a két goal is, mely a MAC nak esett, csak e véletlennek köszönhető, mi az a tény is bizonyít, hogy az egyik goal szabadrugás-ból, míg a második tizenegyesből származik. Goal rugtak: Szigethy I. harmat, Mucsy ketőti, Schwarz pedig egyet. Külön dícséret érdemel ez alkalommal Schwarz, ki paratlan ügyességgel és győnyörű játékkal a többi játékosok közül úgy szépen ki-magaslott. A gyomai csapat: közöl csapán Heinfaht I. és Szabó játszóttak ki formájukat.

Fürdői levél.

Hévíz, 1922. július 1.

Kedves Eliz és Judith!

Egy hete, hogy eljöttem magukot, de még most is a viszontlátás örömeinek, — a maguk kedvességének hatása alatt vagyok. Úgy érzem, hogy nekem van egy nagy sa-la-dom, szetszóvra Magyarország területén, s en azokat időnként látogatom mint roko-nomat, testvéreimet, vagy mint gyermekel-met, tehát nem annyira, mint jó barátaitam, mert hiszen a nagut és sok más családok-nak is az irántam szeretele több a baráti szeretetnél. Engedjek el most az érzelmeim részletezését, majd rákerülhet a sor, hogy azokról beszámoljak.

Magukot S... községbe m-nem egy családhoz, hova szívesen voltam hívva, ahol úgy gondolom, megfogtak engem érteni, megkülönböztetnek azokról, kik csak a pil-lanatnak élnek és állandó jó barátot, vagy testvért nyerek beunúk.

Június 27-én érkeztem Hévízre és mert megígérttem, hogy megfigyeléseimet közzé fogom, ígyekszem azon sorrendben leírni azokat, amit időrendben figyelne-mekről voltak nekem.

A fürdő fötérén debreceni Veres Tóni (Budapestről) hegedűt kilenced magával Jó, — de jobb a mi Farkasinszínk. Magyar halgatót ép úgy nem tud huzni, mint a többi.

Az én szálomban, a Krácsiótsiban a pozsonyi egyetemisták játszanak tizenegy-en: „Lavotta zenekar” cím alatt, azzal a nemes igyekezettel, mely a kritikát elaltatja.

Egyik diák szőlóban játszik, halk cím-balom kísérettel, Leoncavallótól egy mat-natát, — Szécsi Ferencnek hívják, megie-temt halgató. Tapost arat a vacsoráló vendégelők és az megérdemelte.

Mint minden fürdőhelyen, úgy itt is egymást figyelik a nők, férfiak, különösen a reggel sétán. Ismerkedés nincsen, nün-denki gyanus különböző feltéveseknél fogva.

A szálló gondnoka méltóságos asszony-unk emez egy előtünk elhaladó női, rá-pilantok, hátainak, szépek, egyszerű ruhá-jában nagyon elegánsnak találom, és nagy-nyan ismerős avoncsant vannak. Már előző nap is láttam, egyedül séált, egyedül éne-velt, most is egyedül ment ki Gondolatban összehasonlítom a fötérén flancoló nőkel, alakra, ruházatra, viselkedésre. Ezekben tényleg méltóságos, az s szabályos tesz-formát bizalmat gerjeszt szép arc, nyilt tekintet, egyszerű színes ruházat és affek-tálás nélküli beszédmodora miatt. Megkapó

jelenség. Vajjon ki lehet? Délután a telepen állom, egyedül ül, innézt valamit vastag pamu-félével. Ott hallottam a telepen, hogy ezredes. Mast senkit nem láttam kézmunkázni, — firtelt ott mindenki, még a gyerekek is.

Jaj... ha itt is behozhat a numerus clausus, de egyszerre becsukhatnának a fürdők szállóidok.

Este vacsorához olyan asztalhoz ül, hogy alllandón láthatam, figyethettem, anél-kül, hogy felúnt volna, — egy virágos hárs-ágot tartott a kezében, illeszgette a ruhájára. Zséli szereti a virágot, (Vajjon csak azt szereti?)

A szálló gondnokotól megútdtam a férje nevét is és azt, hogy a napokban az is itt lesz és azt, hogy az ezredes úr fiatal-ember. A férj nevére nem emlékszem, hogy valaha is találkoztam volna a nővel, tehát, egy gyomai szep nőhöz való hasonlatossága okozta a gondolatot, hogy ismerős.

Ismét a diák zenekart hallom s miler-den újabb notánál több-több szépséget talál-ok a játékuiban, pedig nem vagyok elfo-gult, sőt dühösen kritizáló kedvem van.

Peter-Pai napian este hazakerültem, hogy egyéb élményemmel — is leírtam az addigi három napról és nem tudtam írni, úgy nyomott volt a kedveim.

Látom a teny az árny melet. Látom, hogy az a fény fitogtatása szándékos, 4 cse-zőből, kilívó, mely ekeskerítógép hat azon nyamurultakba, kik 8—10 napí — be-jegesgok okozta — kénszúra fürdőzésre egész évi jövedelmüket költik el.

Hiszem na megkereste a millióit, költe is el, adja vissza a kőnek, de ne fitogtassa.

A telep fötérén halottam a következő parbeszédet:

Szervusz lida (nőán Hida) — mióta vagyok itt?

Egy hete... Te most jöttél?

Igen... Szegény uram nagyon beteg, muszáj volt vele jónni, mert apóisra szorul.

Meddíg maradtok?

Nem sokáig... nem gőzözik költ-séggel.

Költséggel?... Hat mibe kerül kető-tőnek naponek?

(Folytatjuk.)

MOZI

Vasárnap, folyó hó 30-án „A játék vége” című Star film lesz az Apollo filmszínház műsorán. Erős drámai műlövum jelenít ezt a kitűnően rendezett és megjavított lérsádmái darabot, melynek alakjai az életből vannak merítve és a valóság erejével hatnak. Elő-adások 5, 7 és 9 órákor. Legközelebb vasárnap „Lady Hamilton” e nagy iőtérnalmi filmet mutatja be a színház, melyre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

PUBLIKÁCIÓ

Zöld Péter kovácsműhelye haszonberbe kiadó Bővehet: Gyoma, Kereszi-utca 1371. szám alatt. 1—1

Uj gépész-kovács műhely Gyomán. Van szerencsem értesíteni a közönségt, hogy Arany Janos-utca 581. számú házamnál gépész-kovács műhelyet nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vagy munkát bármilyen legyen is az, a legújanyosabb áron. Egy ügyes fiut tanulniak felvezetek. A nagyérdemű közönség szíves parfogását kérve, maradtam kiváló tisztellett.

Halász Dániel
1—3
gépész-kovács, Gyoma.

Kördé. Igen csinos, rugós, fényezett, kékerűkördé eladó a Hangyában. 1—1

ENDRŐDÖN BARMIKOR MINDEN LEVONÁS NÉLKÜL TELJES ÁRFOLYAMU ÉRTEKET FIZETEK
TÖRT ARANYÉRT, EZÜSTÉRT, BRILLIÁNSÉRT ÉS PLATINAÉRT. —
KARIKAVYÜRÜK ÉS MENYASSZONYI AJANDÉKTÁRGYAKBAN ÁLLANDÓAN NAGY VÁLASZTÉK
FISCHER MIKSA ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ FIOKÜZLETÉBEN AZ ARTEZI KUTTAL SZEMBEN.

APRÓHIRDETÉSEK

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJA 10 SZÓG 20 KOR,
MINDEN TÖBBBŐ SZÓ 1 KOR, 50 FILLER.

ENDRÖDÖN egy keveset használt sziv a nyári szezonra beritot keres. Leveleket: „Sarga Dalia” jelegere a kiadói hivatalba

WAGNER MÁRTON FIAINAL Gyomán prima impéri. TÓZIFA (bark nasab) WAGON TETELBEN is kapnáo, ugyszintu ELESZI MÉSZ van alandoan rasarón.

NYUGALMAZOTT vasúti alúst bármely irodá, penztarkezelői vagy telegykező állás aérés. Cim a kiadói hivatalban. 3—3

HASAB, dorong és vagót TÓZIFA bármely mennyiségben kapható Messinger Mór utóda fakeskedőnél, Gyoma.

KESZ BUTOROK tomor keményia és festett butorok kaphatók VATAJ GABOR asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos u. 3/3. 14—25

WAGNER TESTVÉREK endrői téglagyárában enőrendu ned áruk CSEREP alandoan sapható.

EGY 4 KOZEPISKOLÁT vegzett fiut tanulnáo kérésseel felvesz Nadudvary Mihály könyvkereskedő, Gyoma.

FOOTBALL labdákat, cipőket és sapszöveteket legocsobóan és legjobb minőségben készít — HAMZA JÁNOS Gyoma, Berenyi-ut.

SZILVNYIK MÁTYÁS hazánai 1 dró, federes kocs: enáo. Erdőkudat lehet az ára felöl Vidosits Jenő kereskedőnél, 1—2

VESZÉK szilvnyit, anyarozót, fennemlyavévelet és gyökereit; kéne nádaly-gyökereit és minden más gyógyóvenyent sít. sít. A szedésre vonatkozólag szivesen adok felvilágosítást, JOSEFOVITS kereskedő Endrőd. 1—2

HIRDETÉSEK

Hirdetéseket lapunk részére

Gyomán: Nadudvary könyvkereskedésében, endrődön: Vidosits kereskedésében, Devatványan: Blaskó könyvkereskedésében és körszladyanban Czibulka kereskedésében lehet feladni.

Hungária

könyvnyomda Gyomán.

Vállal mindennemű nyomtatványok készítését.

Középiszkolát végzett fiu nyomdász-tanulónak felvétetik a „Hungária” nyomdában Gyomán.

Uj szállitmány érkezett

kőrísfa és szilfa rönk,
keréktalp, küllő, faragott nyírfa és bükkfa kocsirudakból. Állandó nagy bognárfa raktár.

Messinger Mór utóda fakeskedő cég Gyomán.

Hirdetmény.

Etesítjük tagjainkat, hogy a volt pénztári orvosok működésüket f. évi július 1-ől beszüntették, minék Gyomán Békésvármege aispánja a 3148/1922. M. E. sz. rendelet 1. §-a alapján valamennyi, az vármegye területén működő községi orvost és városi nem ügyvezető orvost utasította a penztári orvost teendő elutasára.

Felvitnyu lehet tagjainkat, hogy ezentul megbetegedések esetén az aabb felsorolt lakhelyük szerint illetékes hatóság orvostok gyógykezelését vegyék igénybe, ugyanekor figyemeztetjük, hogy a magánorvosok kezelésből felmerülő és kifizeteti díjakat, sürgös szükség esiet kivéve nem fogjuk megtéríteni.

A penztári orvostteendők elhatáro. orvosok:

Dr. Blánár László Gyula.
Dr. Szilas Gusztav Gyula.
Dr. Hódj János Gyulavári.
Dr. Godán Ferenc Doboz.
Dr. Timar Károly Ketyegyháza.
Dr. Borsodi Miksa Ujkigyós.
Dr. Donner László Békéscsaba.
Dr. Szalai Dezső Békéscsaba.
Dr. Vass Vilmos Békéscsaba.
Dr. Kusztar Sándor Etszébenhely.
Dr. Csorinak Bela Oroshaza.
Dr. Kovacs Gabor Oroshaza.
Dr. Gabnai Sándor Oroshaza.
Dr. Molnar Lajos Csorvás.
Dr. Huljak László Gadoros.
Dr. Thury György Tórkömet.

Dr. Tamkó Károly Pusztaföldvár.
Dr. Láng Jenő Nagyszénás.
Dr. Halász Samu Békéscsámon.
Dr. Tóth Pál Szarvas.
Dr. Belopotoczky György Szarvas.
Dr. Baky Endre Öcsöd.
Dr. Dessesén Antal Kondoros.
Dr. Szerényi M. Iván Békéscsantendrás.
Dr. Baán Gyula Békés.
Dr. Kozay Ignác Békés.
Dr. Kozay Gyula Mezöberény.
Dr. Berényi Károly Mezöberény.
Dr. Bournáz János Köröstarcsa.
Dr. Szilagy István Szeghalom.
Dr. Salzman Aladár Körösladány.
Dr. Domokos Kálmán Füzegsárgymat.
Dr. Katona Gábor Vésztő.
Dr. Nagy Ernő Gyoma.
Dr. Bartha Gusztáv Gyoma.
Dr. Weisz Aladár Endrőd.
Dr. Kovács Péter Endrőd.

Mihezartás végett közöljük, hogy az orvosi gyógykezelés igénybevétele esetén tagságukat a mar ismert „Munkaadói igazolvány” nyai kötelesek az orvos uraknál igazolni. Ezen igazolvány nélkül penztárunk terhére gyógykezelésbe nem vehetők.

A keszpenzsegelyeket ugy mint eddig az orvos urak bizonyítványa alapján penztárunk fogja kiutálni.

Az orvos urak által rendelt gyógyszereket bármely gyógyszeriar ingyen kiszolgáltatja.

Gyula, 1922 július 24.

Gyulai Ker. Munkács. Pénztár.

Első gyomai háziszövöde

műhelyeiben képzést nyer háziszövészeben minden jelentkező — Felvétel a jelentkezős sorrendjében történik. Állandó munkáról és keresetről telennyaron gondoskoda van.

Jelentkezni lehet a szövöde irodájában, jelenleg Kovacs J. kereskedő Endrői-uti házában.

HIRDETÉS.

Az Endrői Kereskedelmi Részvénytársaság Igazgatósága a rendelkezése alatt álló 1000 drb. 100 korona névértékű társasági részvényt eladára bocsajtja a következő feltételek mellett.

1. A régi részvényesek minden 2 drb. régi részvényük után jogosultak jegyezni 1 drb. új részvényt, ezen jogukat f. évi aug. 15. napjáig bezarolag gyakorolhatják.

2. Ezen új részvény kibocsajtási ára a régi részvényesek részére darabonként 500 korona, fizetendő f. évi szeptember 1-ig kamat nélkül.

3. A régi részvényesek által fel nem jegyzett részvényekre előjegyezni

lehet f. évi szept. 1-ig és pedig darabonként 550 koronás árban fizetendő 1922 szept. 1-ig szintén kamat nélkül.

4. Mindkét kategóriába tartozó részvények az 1922. év üzleti eredmény részévének.

5. Előjegyzések és fizetések a részvénytársasági irodában naponta a hivatalos órák alatt eszközölhetők.

6. A szept. 1-e után történő fizetések után 5% os kamat számítottak.

BRILLIANST-, PLATINÁT-, TÖRT ARANYAT- ÉS EZÜSTÖT óriási áron vásárol FISCHER MIKSA óras- és ékszerész fióküzlete Endrődön.

